

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasárnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETÓFI-UTCA 47. SZAM, ahova a lapszellemi
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

A valódi demokrácia.

A magyar társadalom az 1848-i szabadságharc óta a demokratikus szellem felé törekszik. Ennek, a demokráciának magvai, ha nem is nagy mértékben, de el vannak már vetve úgy a társadalomban, mint a gazdasági életben. Hogy mindez ideig erős gyökeret mégsem tudott nálunk verni a demokratikus szellem, az csakis annak tulajdonítható, hogy *cellévesztettek* azok az *utak*, amelyeken a demokráciához vezető út vezetne.

Legelső és legfőbb kellék, elengedhetetlen sine qua non, hogy leromboljuk azokat a *válaszfalakat*, melyek még ma is fenállanak az egyes társadalmi osztályok közt. Addig, míg ezen elválasztó falak meglesznek: nem lehet szó *igazi* demokráciáról.

Még ma is olyan a helyzet képe, mintha minden osztály egy-egy elzárt testület volna. A munkás, az iparos, kereskedő, hivatalnok, orvos, ügyvéd-osztály mind megannyi *elkülönített* terület, melyeknek egy irányban sincs áthidalásuk, összekötő kapcsuk. Pedig ez a legátkosabb helyzet egy nemzet életében.

Egységes nemzetállamban az egyes társadalmi körök és rétegek nem élhetnek elkülönítve egymástól. Bárha különböző eszközökkel, de *egy* cél felé kell törekednie minden egyes társadalmi osztálynak, nevezetesen a *nemzetállam* tényleges megvalósítása felé. Sok oldalról és igen sűrűn halljuk hangoztatni az *egységes magyar nemzeti állam kiépítésének szükségességét*. Szükségessége elvitázhatatlan — politikai és nem politikai által egyaránt érzett — tény, de ezen feladatunkhoz elsőrangú elengedhetetlen feltétel, hogy *minden osztály kezét fogjon* egymással és ledöntse azokat a válaszfalakat, melyek közöttük állanak.

A hivatalnok, az orvos, az ügyvéd ne idegenkedjék a népelettől, melytől úgy is erejét nyeri. A népeletet: a munkás, kisiparos, kiscgazda osztályt kell megismernie az u. n. lateiner-osztálynak, melyből ezuttal csak egyet veszünk ki példának: az ügyvédi kart.

A mai ügyvédi kar — sajnos — kevés kivétellel, teljesen elzárkózva él a népelettől: a munkásságtól, az iparosságtól, dacára annak, hogy a peres ügyeket legnagyobb részben éppen ettől az

osztálytól nyeri. Menjünk akármelyik művelt kölföldi államba: ott az ügyvédi kar valósággal összeforrott a népelettel. És ott van is igazi, egészséges, erőteljes népelet. Nálunk a nép az ügyvédi kart nem mint szellemi vezetőjét, hanem mint hideg, merev üzletembert tekinti.

Nálunk a jogászság nem megy a munkások, az iparosok közé gyakorlati ismeretek szerzése céljából, hogy azokat gyakor mint ügyvéd, bíró stb. a nép javára fehasználhassa. Külföldön nincs ipari, nincs mungásmozgalom, vagy egyesület, melyben ügyvéd részt nem venne. Nálunk csak elvétve, fehérholló-számba megy, hogy jogász embert iparosok közé vegyülni látnánk, ahonnet azután kikerülve, gyakorlati ismereteit ismét az iparosság javára fordíthassa.

A nemzeti munka terén feltétlenül szükséges, hogy a lateiner-osztály érintkezék a népelettel, ismerje föl és ismeresse meg a közös érdekeket és hivatást, mert enélkül csak üres frázis lesz minden olyan törekvés, mely a nép jólétét célozza.

Az egyes társadalmi osztályoknak ezen, gyakorlati téren való *egyintetű* érint-

T á r c a .

Jóska szerencséje.

(Vége)

Egyszer, a mint egymás mellett lovagoltak az országon (az ezredes tapintatosan hátra maradt), a leány azt kérdezte tőle:

Igaz az Kis? hogy maga már vőlegény is volt?

— Igaz.
— Ez érdekes. És maga erről nekem nem is beszélt!

— Nem hiszem, hogy érdekelhetne volna a bárónőt. A menyasszonyom oly szegény leány volt, a milyen szegény legény én voltam azelőtt.
— Engem minden érdekel, a mi magát érdekli.

A szép leány ezt olyan boldondítón meleg tekintet kíséretében mondta, hogy fölért egy szerelmi vallomással. Az ifju majd elnyelte sóvár szemével a fekete lovaglórúhás, imbolygó karcu alakot.

— Aztán, mondja csak, miért szakított vele? De csak úgy feleljen, ha nem haragszik, hogy ilyen bizalmas vagyok.

Jóska arcát könnyed pir borította.

— Magának azt is megmondom. Azért szakítottam vele, mert . . . most már nem illetünk volna egymáshoz. Adtam neki egy csomó pénzt, a minek nagyon megörült és azóta férjhez is ment.

— És maga nem volt belé szerelmes?

— Azelőtt szerettem, de . . . az elmult.

— Mondjon meg mindent. Nagyon érdekel engem a dolog. Miért mult el? És mikor mult el?

Az ifju lovával közvetlen a leány közelébe léptetett. Hozzá hajolt és a szemébe nézett:

— Akkor mult el, a mikor magát megösmertem, bárónő és azért mult el, mert magát megszerettem.

A leány arcát sötét pir borította . . . örömeiben. (Végre!)

— Elhígyem, a mit mond?

— Elhiheti. Nincs okom hazudni.

— Erről még beszélünk. — Aztán megállította a lovát.

— Várjuk be az öregot.

Egy hét mulva jegyet váltottak.

V.

A huszár az első időben nagyon szerelmes vőlegénynek bizonyult. Minden idejét a menyasszonynál töltötte. Az öreg is boldog volt,

(most már biztos a táborki kinevezés) és . . . nagyon sokat magára hagyta a fiatalokat . . .

Ez pedig hiba volt . . .

Szó a mi szó, ez a cigányarcu, délceg magyar rövid idő alatt Ottil baronesznek tökéletesen elcsavarta a fejét . . .

Igy történt, hogy a szerepek változtak és mire az esküvő ideje elérkezett, a vőlegény érzelmei alább szálltak. A lány pedig egészen belé volt Jóskába boldondulva . . .

Az esküvő előtt pár nappal Jóskának valami dolga akadt Almáson. Szép juniusi este volt. Az ifju lóháton lépésben haladt hazafelé a falu egyetlen utcáján. Egyszer csak, a mint egy fehérre meszelt kis házhoz ért, megállította a lovát. Az utról egyenesen belátott a kis ház ablakán. Odabent egy boldog pár ember ült az asztalnál. Éppen bevégezték a vacsorát. A pirosképi, sötétszemű menyecske egy kancsó bort tett az ura elé és megtöltötte neki a pipát. A házastársak tekintete találkozott. Néma boldogság volt mindkettő szemében. A harmadikéban meg könny ragyogott . . . Addig, addig nézte őket, a míg egyszer csak azon vette észre magát, hogy a lovát odakötötte a kerítéshez.

A másik percben már bent volt az elrémült pár ember előtt, az egyszerű lakásban, a mely csak úgy ragyogott a tisztaságtól.

Az Ujvidéki Népbank
Részvény-Társaság

netto 5 $\frac{1}{2}$ % kamatot fizet

betétek után

kezése majd le fogja dönteni a köztük ma még fenálló válaszfalakat, amivel azután bizton elérjük azt, hogy a demokratikus szellem hazánkban is a nemzet életében is élni, hódítani fog. Ez a mi erőfeszítésünknek és így biztos haladásunknak első, elengedhetlen feltétele.

Tanügy.

Iskolai Értesítők.

III.

A g. kel. szerb főgimnázium 1912—13. tanévi Értesítője Dr. Rádits Dusan igazgató szerkesztésében, 128 oldalon számol be az intézet mult tanévi működéséről. Bevezetése Szavkovics Szvetozár nyug. tanár emlékének adózik, ki febr. 6-án hunyt el. Dr. Petrovics Milán a grammatikai oktatás nagy fontosságáról irt értekezést, melyben az induktív módszernek a grammatikai oktatásban való jelentőségét bizonyítja.

A gondnokság Bogdanovits patriárka és Sévics püspök főfelügyelete alatt Borota János esperes, Papits Milos plebános, Hadzsits Antal udv. tanácsos, Pusibrk Vazul c. főgazgató, Dr. Adamovich István, Dr. Hadzsi Szilárd, Strati-mirovits Vladimir ügyvédek és Jankulov Vladislav szentszéki jegyzőből állott. A tanári testület az igazgatót kívül 11 rendes, 5 helyettes tanárból, 2 tanító, 1 iskolaorvos és 3 hit-oktatóból állott.

Beiratkozott 493 tanuló, ebből önként kilépett 21, tanács folytán távozott 7, meghalt 1, vizsgálaton maradt 1. Vizsgálatot tett 463, a magántanulók közül beiratkozott: 13 férfi és 8 nő, ebből vizsgálatot tett 5 férfi és 5 nő; osztályok szerint: I. a 47, I. b 48, II. a 46, II. b 45, III. a 35, III. b 34, IV. 57, V. 58, VI. 40, VII. 47, VIII. 36. Igazgatói megrovásban részesült 24, tanárkari megrovásban 15. Helybeli ott: 118, bácsbodrogmegyei 93, más megyéből való 60, horvátországi 185, boszniai 2, szerbiai 12, montenegrói 2, más országból való 1; vallás szerint gkel. 344, róm. kath. 30, gör. kath. 1, ág. ev. 7, ref. 1, anyanyelv szerint szerb 436, horvát 15, tót 6, orosz 1, német 15, a tanulók közül magyarul tud 377, csak szerbül beszél 96. Magyarul tud a szerb anyanyelvűek közül: 345, a horvát közül 6, a németek közül 8, a tótok közül 6.

Magaviseletből jó: 282, szabályszerű: 175, kevésbé szabályszerű: 6. Előmenetet tekintve jeles: 30, jó: 115, elégséges: 235, egy tárgyból bukott: 41, két tárgyból bukott: 31, több tárgyból: 22.

Érettségi vizsgálat tartatott: szeptember, december és júniusban. Javító vizsgálatot tett 5

Mari meg az ura azt sem tudták, hová legyenek csodálkozásukban! No de ilyet! Hogy a nagyságos ur őket látogatásával szerencsételti.

A háziasszony tisztességtudóan megtörölte a széket, melylyel a vendéget megkinálta. Aztán poharat tett elé a hófehér terített asztalra.

— Tessék, nagyságos uram!

Jóska pedig nem sokat kináltatta magát, hanem leült és barátságosan kocintott Hajas Nagy Mihály urammal. Mikor meg az első kancsó bor elfogyott, a háziasszony másikat hozott. Annak is jócskán a fenekére tekintettek, miközben megbeszélték a világ sorát. Szó esett jó időről, rossz időről, természéről, meg restaurációról egyaránt. Eközben a vendég egy pillanatra sem vette le a szemét a háziasszonyról, a ki varrást vett elő, úgy ült az asztalhoz.

Végre, hosszas habozás után, kipirult arccal, a torkát köszörülve, a vendég emígyen szólt:

— Nézd csak te Miska! (Ő csak úgy tegezte, mint régen, de amaz természetesen meg-nagyságolta őt.) Azt akarom mondani, hogy ha beleegyeznétek mind a ketten, én sokat javítanék a sorotokon.

A férj és a nő kérdőleg néztek rá.

— Hiszen ugyis annyit adott már nekünk a nagyságos ur! — Hebegete az asszony.

SALVATOR • kiváló bőr- és lithiumoz • gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatáau. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható édesnyvízkeszbedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Sainye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

tanuló, kielégítő eredménnyel, teljes vizsgálatot 1 tanuló jó eredménnyel, 1 tanuló ugyanakkor javító vizsgálatra utasított. A decemberi vizsgálaton 1 tanuló tett javító vizsgálatot. Junius folyamán jelesen érett 5, jól érett 10. egyszerűen 12, javító vizsgálatra utasított 7. A görögökből kiegészítő vizsgálatot tett szeptemberben 1, júniusban 15 tanuló.

Isk. ünnepélyek tartottak okt. 4., nov. 19., jan. 27., ápr. 11. és Dr. Margalits Ede udv. tanácsos min. biztos arcképének leleplezése alkalmából jun. 8-án. A tanulók testületileg vettek részt Szavkovits Szvetozár tanár, Simonovits István, Baritsné Milica és Jéffics Demeter, az intézet jötevőinek temetésén.

A tanulók egészségi állapota kedvező volt s a tanulókat úgy az iskolai, mint a hatósági orvos is több ízben megvizsgálta. De megvizsgáltattak több ízben a tanulók lakásai is s amelyek nem találtak megfelelőeknek, azokból a tanulókat kilakoltatták. A főgimnázium mellett fenálló konviktus is kedvező eredménnyel működött.

A rendes tantárgyakon kívül rendkívüli tantárgyakul előadtak a francia nyelv, gyorsírás, vívás és hegedű. Az Értesítő beszámol a „Szloga“ és „Peprod“ nevű ifjúsági egyesületekről is, valamint a beszédéről — mely 4577 k. 08 f. tiszta jövedelmet eredményezett — és a felülfizetőről.

Az utolsó fejezet a jövő tanévre vonatkozó tudnivalókat közli.

Élénk sportélet Ujvidéken.

Az U.T.K. football sikerei.

A vasárnapi szenzációs mérkőzések.

Az Ujvidéki Testgyakorlók Köre kétség-telenül az egyedüli és egyuttal első ujvidéki sportegyesület, amely Ujvidéken a sportot, a testet és lelket nemesisítő sportot méltóan ápolja, fejleszti, népszerűsíti.

Az U.T.K. rövid egy évi fennállása a sikeres sportesemények egész végnélküli sorozatát jegyezheti fel és büszkeséggel látjuk, hogy derék atletáink, footballistáink miként viszik diadalra

— Akkor azért adtam, Mari, hogy mondj le rólam, most pedig megdupláznám azt az összeget te érted. Más szóval: Hajas Mihály! én adok tenéked huszezer koronát, ha ideadod érte a feleségedet. (Az ördög vigye a bárónőjét! Sohasem lesz abból ilyen feleség! Inkább kifizetem az öregnek minden adósságát!)

A házaspár csak nézett, bámult, de szóhoz nem jutott.

— Ne csodálkozzatok, de érsétek meg a szavam, hiszen magyarul beszéltek. Nem szeretőnek kérem az asszonyodat, Miska, de feleségnek. A költségeket természetesen én viselem. Velel meg törvényesen egybekelek, Mari, a pap előtt. Hóttig nagyságos asszony lesz belőled. No, áll a vásár?

A gazda még nem juthatott szóhoz, a mikor már az asszony fölállt és lábba borult arccal szólt a vendéghez:

— Nagyon köszönjük a jóságát, nagyságos uram, de nem kérünk belőle! Nem tudom, az uram hogy gondolkozik, de én el nem hagyom őt sohasem! Cudar is volnék nagyságos uram, ha a hites férjemet, az én aranyos kis fiamnak az apját itt hagynám! Nézzén ide, nagyságos ur! (A bölcsőhöz lépett és egy göndörfürtű, pirosképi gyereket vett ki belőle.) Ezt a gyereket hagyjam én el?! Vagy megfosszam

az U.T.K. népszerű színeit. Az U.T.K. új pályáján nyüzsgő, élénk sportélet uralkodik és ma már négy teljes, kizárólag U.T.K. tagokból álló footballcsapat hirdeti az U.T.K. sikeres térfoglalását, működésének eredményét és a sportélet helyes mederben való irányítását, amit az a körülmény is igazol, hogy ma már az U.T.K. versenyei, footballmatchei nem csak az előkelő, de a nagyközönség találkozóhelyei is. És mérkőzésről-mérkőzésre örömmel tapasztalható az egyre növekvő érdeklődés, mely mihamarabb átragad a közönség legszelebb rétegeire és Ujvidéket sportközponttá teszi.

Az elmúlt vasárnap az U.T.K. változatos-ságban és ötletességben kifogyhatatlan vezetősége kettős mérkőzés élvezetében részesítette a közönséget, amely a hetekig tartó esős dacára vasárnap, — a hideg és borús idővel is dacolva, — szép számmal jelent meg.

Vasárnap az U.T.K. ifjúsági csapata mutatkozott be, amikor a Palánkai Atletikai Clubbal mérkőzött. Az ifjúsági csapat debutje diadalt hozott az U.T.K.-nak, mert a jó összjátékban játszó U.T.K. ifjúsági főlényes játékkal kétszer 30 perces mérkőzésben győzte le a palánkai footballistákat. Az eredmény 3:0 az U.T.K. ifj. cs. javára.

A mérkőzés bírja Láng János sorhajó-hadnagy volt, aki körültekintéssel, igazságosan és általános megalégedésre vezette a mérkőzést.

3/6-kor az U.T.K. ismeretes I. csapata állt ki, hogy Ujvidéken még soha el nem ért goalrekorddal öregbitse az U.T.K. I. csapatának eddig is mindenféle tiszteletet parancsoló hírnevét.

Az U.T.K. ez alkalommal a szabadkai Kereskedelmi Alkalmazottak Testgyakorlók osztályát látta vendégül. A csapatról bekért információk jók voltak. Utolsó előtti mérkőzésük a Zombori Sportegylettel volt, amelyet 3:1-re, az utolsó mérkőzésük a szabadkai M.T.K.-val volt, amelyet 4:2-re vertek. Indokolt lett volna tehát az U.T.K. elővigyázata és mégis a formában levő U.T.K. nem a teljes I. csapatát állította ki, melyből, hogy mást nem említsünk, legjobb

az édes apjától? Nincs a világnak annyi kincse, a miért én azt megtenném! Ugye édes gazdám, nem hagyjuk el egymást sohasem?!...

A gazda egyik kezével átölelte az asszony derekát, a másikkal meg a szemét törölte...

Az apró fiu pedig csak bámult egy darabig az idegen bácsira, kerekre nyílt ártatlan szemével, aztán édes nevetésbe kezdett...

VI.

Egy hét mulva a lapok kimerítő tudósítást hoztak a fényes főrangú esküvőről. Az egyik nászasszony Bray-Belmont grófnő, csillagkeresztes hölgy volt, a bárónő nagynénje. A menyasszony valódi brüsszeli csipkefátyolt viselt. A Jóska diszmagyarja pedig egész vagyona be-
rült. A templom előtt száz négyes fogat várt a tündöklő nászmenetre. A nép közé tíz koronás aranyat szórtak. A fiatalok nászutjára pedig külön vonat volt rendelve.

És mialatt a megyés püspök áldólag terjesztette ki két kezét a fiatal párra, Jóska egy fehérré meszelt kis szobára gondolt, a hol egy barna menyecske pirosképi kis fiut tart az ölében. S hiába zuggott az orgona, Jóskának folyton csak az ő hangja csengett a fülében:

— Ugy-e, édes gazdám, nem hagyjuk el egymást sohasem?! G. L.

játékosa: Jovanovits Céco hiányzott. És mégis az U.T.K. I. csapata 21 goalt vert bele a szabadkaiak kapujába, melyből 15 goalt megítélt a bíró, a többi off szide címén érvénytelenített. Az U.T.K. a legkifogástalanabb fairséggel játszott, amit bizonyít, hogy a bíró egyetlen büntetőrugást sem ítél meg az U.T.K. ellen.

A majdnem országos goalrekord titka nemcsak a szabadkai csapat váratlan gyengeségében, de az U.T.K. csapatának örvendetes fejlődésében rejlik. Hogy csak ismét egyetlen példát említsünk, Bezzegh Antal, az U.T.K. briliáns centersatára 11 goalt rugott, 7-et ebből a bíró megítélt.

A mérkőzést az újvidékiek előtt előnyösen ismert Maissburger Alajos sorhajóhadnagy vezette, akinek kiváló ítélőképessége, erélye a mérkőzések fairségének legbiztosabb zálogai.

Vasárnap, július 20-án az U.T.K. szenzációs propoganda mérkőzést rendez, amikor is négy teljes saját csapatával áll ki és szerez nem mindennapi, fővárosi neves egyletektől megirigylet látványt, amidőn 44 újvidéki footballista fog egyszerre a pályára vonulni, mely alkalmat az U.T.K. kisebb házi ünnepére használja fel.

Vasárnap, fél 5 órakor: az U.T.K. I. csapata az U.T.K. ifjúságival mérkőzik.

Az összeállítás a következő:

I. CSAPAT:

Hudák.			
Albrecht III.		André.	
Götzl.	Weidmann.	Gruits.	
Müller.	Bezzegh.	Mantler.	Bogányi.

U.T.K. IFJUSÁGI:

Mayer Gy.	Fejes.	Szabó.	Grossinger I.	Lehrer.
Varga.	Ficsher.		Stengl.	
Hajós.			Vermes.	

Hetési.

Fél 6 órakor az U.T.K. vénfiúk (Old boy) mérkőznek az U.T.K. I. B. csapatával.

Az összeállítás a következő:

U.T.K. (OLD BOY):

Weinfeld.			
Frühm.		Schossberger.	
Schön.	Kungl.	Gögös.	
Ochsenfeld.	Lovrekovits.	Mayer.	Szemző. Gádor.

U.T.K. I. B.

Berenc.	Vukadinovits.	Filipán.	Ugray.	Schönberger.
Kerekes.	Szabó.	Löwenberger.		
Komlós.		Landsmann.		

Rosner.

Mind a két mérkőzéshez a belépődíjak: Ülőhely 1 kor., állóhely 60 fill., diákjegy 30 fill.

H I R E K.

Honvédeink gyakorlaton. Az újvidéki honvéd zászlóalj ma vasárnap, jul. 20-án utazik el Pécsváradra, ahol e hó végéig terjedő — főleg lövészeti-czredgyakorlatokat végez.

A daloskör jeligéje. A polg. magyar Daloskör kérésére Zerkovitz Béla fővárosi építész mérnök és jőnevű zeneszerző az újvidéki polg. magyar Daloskörnek ajánlott motót szerzett s azt a Daloskörnek elküldte. Meleghangú kíséző levelében többi közt ezt írja: „Fogadják e jeligét olyan szeretettel, mint aminővel én annak megalkotásán buzgólkodtam. Énekeljék jó kedvvel, összetartással ama kulturális cél szolgálatában, melynek dicsfénye oda világít az

Önök munkája fölé. A Daloskör minden egyes tagját szívből köszönti Zerkovitz Béla.“ Zerkovitz, mielőtt a hangjegyeket (vezérlapon a négyes szólamu összefoglalva és külön-külön kiírva a négy szólam) ide küldte, elénekeltette a jeligét a Népopera néhány igen jó dalosával és az igen nagy tetszést aratott.

Népfelkelők ne jelentkezzenek.

A honvédelmi miniszter közli, hogy az 1893. é. 37. t.-c. értelmében kötelező népfelkelő időszaki jelentkezést az idén nem tartják meg.

Esküvő. Dr. Nagy Ferenc ügyvéd e hó 17-én esküdött örök hűséget Schwarz József és neje kedves, szeretetre méltó leányának: Blankának.

Lövészet. A lövöldében e hó 13-án megtartott kácsolövészetben összesen 620 lövés tétetett a 150 m. távol kácsa-alaku céllapokra s díjnyertes lón: ifj. Zanbauer Ág. (szeg), Till Imre, Lobenstein K. (ötösért); ezenkívül minden mély lövés 1—1 kacsát nyervén, Lobenstein K. 22, Burman S. 14, Knippl Gy. 11, ifj. Zanbauer 9, Fischer J., Maldaker M. 8—8, Till J. 7, Szottics K. 6, Tausch J., Fischer VI. 5—5, id. Zanbauer 4, Bernold Sz. 3, Grossinger J. 2, Jonitz J. 1 kacsát nyert. — Ma vasárnap, jul. 20-án a rendes céllapokra lőnek 150 m. távolba.

A rendőrbjelentési hivatal ügyforgalma f. június havában a következő volt; lakosok új felvétele 90, lakváltozásuk 544; cselédek új felvétele 72, helyváltozásuk 478; idegenek magán háznál 51, szállodákban 940. Mint központi kézbesítő hivatalhoz kikézbítésre érkezett 1400, sikerrel 1320 db. Értesítések adattak összesen 1269 esetben, ezek közül eredményes 878. Külhoni utlevél kiadatott 69, igazolási jegy 17, cselédkönyv 19. Megfigyelő lap összesen meg let fektetve 137.

Anyakönyvi hir. Az anyakönyvi hivatalnál e hó 11—18-ig bejelentett születések 18, még pedig 8 fiu, 10 leány; meghalt 16.

Korzó-mozi. A Korzó-mozi vezetősége ez uton tudatja a közönséggel, hogy bár egy idő óta a helyiségek renoválása miatt a rendes mindennapi előadások szünetelnek, szombat és vasárnap mégis tartanak előadások, még pedig legújabb, aktuális és étkesfeszítő darabok bemutatásával. A Korzó Mozi műsora jul. 19. és 20-án: 1. Nyitány, 2. Granada, 3. A szerelem csodája, 4. Párbaj a sötétben, 5. Ágoston éjjeli menedéke, 6. Bohóc és akrobata, 7. Duci bácsi mint bíró.

Dalestély. A Frohsinn nevű dalárda ez idei II. alapszabályszerű dalestélyét ma vasárnap, jul. 20-án tartja a lövöldében; d u. 5 órától esti 8-ig katonai hangverseny, utána a Frohsinn hangversenye, melynek műsora 6 számból, férfi és vegyes karokból s egy kettős négyesből áll. A hangversenyt tánc követi. Belépési díj nem tagoknak személyenkint 1 k. 20 f.

Halálozás. Dr. Beszlopin Miklós öbcese ügyvéd, a község képviselőtestületének tagja, Budapesten ahol gyógykezelte magát, 50 éves korában elhunyt.

Az altisztek zsoldja. A hadvezetőség azzal a tervvel foglalkozik, hogy a tovább szolgáló altisztek ezental nem mint a legénység öt naponkint, hanem havonta kapják meg zsoldjukat, mint a zászlósok és tisztek fizetésüket. Ezen újítással könnyíteni akarnak az altisztek anyagi helyzetén.

Egyházhegyei hir. Bokán György temerini káplán bajai hitoktatónak nevezetett ki. — Az ujmisések a következő kápláni állomások-

ra küldettek: Belágyi Mihály Soltvadkerre, Egi Lőrinc Nemesnádudvarra, Haug Antal Veprődre, Kovács Imre Moholra, Vajai László Szenttamásra, Zvekán József Tavankutra.

Legnagyobb öröme a szülőnek, ha gyermeke egészséges és szépen fejlődik. Minden anya tudja, hogy ezt csakis úgy érheti el, ha gyermekét rendszeresen a Nestlé-féle gyermekliszttel táplálja, mely készítmény a csecsemők, a beteg és egészséges gyermekek legjobb tápláléka. — Próbadozokat díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Bibertrasse 202.

A becsületsértés elbocsátási ok. A Kuria legközelebb kimondotta, hogy ha az alkalmazott (munkás) munkaadóját becsületében megsérti, ez jogot ad a munkaadónak, hogy alkalmazottját felmondás nélkül azonnal elbocsássa.

Bácskai író francia kitüntetése. A francia köztársaság Virter Ferenc író, a „Századok Legendái“ szerkesztőjét és a B. Bodrog vm. irodalmi társaság rendes tagját, az Akadémie tisztjének nevezte ki és az akadémiai pálmarend közép fokozatával tüntette ki.

Kiadható gyógyszer. A földmiv. miniszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint az állatgyógyászati használt vérsavókat az állatbirtokosok részére orvosi rendelet nélkül közvetlenül adják ki a gyógyszereszek.

Csontképződési és fogzási nehézségeket nem szenved át az a csecsemő, kinél az elválasztás pillanatától kezdve a Phosphatine Faliere-t használják tápszer gyanánt. Ma már minden gondos anya egyetlen óhajta gyermekeit az elválasztás idejétől kezdve csakis e világhírű kitűnő gyermektápszerrel etetni, mert a Phosphatine Faliere nagyon könnyen emészthető, igen kellemes ízű, 1 doboz 3 korona 80 fillér minden gyógytárban.

Vizbe fult gimnazista. Nádasy József szabadkai színigazgatónak, aki jelenleg Baján játszik társulatával, VI. főgim. osztályt végzett fia a bajai Sugovicába fürödni ment, de alig ugrott a vízbe, görcs fogta meg a lábát és elmerült. Bár azonnal segítség érkezett, már csak holttestét fogták ki a vízből.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara e hó 18-án, péntek d. u. 2 órakor a kamarai székház termében teljes ülést tartott.

A befőzés titkát nem szívesen árulják el sem a háziasszonyok, sem a szakácsnők és így történik, hogy a fiatal tapasztalatlan háziasszonyok a csak félig elárult titoktól még nagyobb zavarba ejtetvén, a befőzést vagy teljesen mellőzik, vagy drágán fizetett rossz konzervekkel fedezik téli gyümölcs-szükségletüket. Okos fiatal háziasszonyok, ha igazán jó és olcsó befőttet akarnak, a Dr. Oetker-féle befőttételeket használják, melynek használati utasításai Dr. Oetker szakácskönyvében foglaltatnak, amely szakácskönyvet Dr. Oetker élelmiszergyára (Baden-Wien) e lapra való hivatkozás mellett, bárkinek ingyen küldi meg.

Kinek van eladó ménlova? A földmiv. ügyi miniszter felhívja mindazon tenyésztőket akiknek három és fél évet betöltött, de a 8-ik évet meg nem haladt korú ménlova van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménló mely vármegyében, mely város, község vagy pusztában áll, továbbá a mén származását, valamint az eladási árat is (egy koronás bélyeggel ellátott beadványban) legkésőbb folyó évi augusztus hó 1-ig jelentsék be. Bővebbet a Délvidéki Földmiv. Gy. Gazdasági egyesülete (Rákóczi-ut 17. sz. telefon szám 231.) nyújt.

Mennyi ujoncot adott B. Bodrog megye? Az alispán jelentése szerint az idén a vármegye területén 13,340 hadköteles volt összeírva; ebből a sorozáson megjelent 10,158, távol maradt 3182 — legnagyobb részt kivándorolt — besoroztatott 4368, tehát a hadképesség 43 százalék.

Állami erdei facsemeték adományozása. Az állam által fentartott erdei facsemete kertekből az 1913. év őszén és az 1914. év tavaszán az állami szükségleten felül megmaradó facsemete felesleget az ez iránt folyamodó birtokosoknak kiosztják. Az állami kezelés alatt nem álló erdő és kopár területek beerdősítéséhez, valamint az egyéb fásításokhoz szükséges facsemeték adományozását egy koronás bélyeggel ellátott s közvetlenül az illetékes kir. erdőfelügyelőséghez benyújtandó folyamodványban kell kérni és pedig július illetve november hó 15-ig. Bővebb felvilágosítást a Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete (Rákóczi-ut 17. sz.) készséggel nyújt.

B. Bodrog vármegye állategészségügye jul. 12-én. Lépfene: Vaskút, Överbász, Ujverbász, Turja, Csantavér, Ujsóvár, Bácsgyulafalva, Bezdán, Órszállás; veszettség: Gara, Bácsujfalva, Ujverbász, Bácsföldvár, Küllöd, Szabadka; rühkór: Bajmok, Jánoshalma, Madaras, Pincéd, Kucora, Péterréve, Ujpalánka, Bajsa, Ada, Mohol, Magyarkanizsa; sertésorbán: Bácsordas, Hódság, Szilberék, Topolya, Csonoplya; sertésvész: Bácsalmás, Borota, Gara, Dérnye, Vajszka, Mozsor, Bajsa, Tisztaivánfalva, Baja 1—1, Liliomos, Pincéd 2—2, Doroszló, Zenta, Szabadka 3-3, Bácsordás 5, Parrag, Ujpalánka 8—8, Bulkeszi 11, Dunabökény 16 udv.

Drágul a sör. Lassankint a folytonos áremelések leszoktatják az embereket az ivásról. A bor drágasága mellé most a sör drágításáról hallunk: a sörkartell ugyanis elhatározta, hogy a sörárakat 15%-al emeli.

Hány ember él Európában? Európa népességét 1910 évre összegezve 433.9 millióra állapították meg a statisztikusok. Kerek milliót számítva az egyes államok lakossága eszerint a következő: Oroszország 117, a Német birodalom 64, Ausztria-Magyarország 51, Nagybritánia 45, Franciaország 36, Olaszország 34, Spanyolország 19, Belgium 7, Európai Törökország 6, Nemetalföld, Svédország, Portugália 5—5, Bulgária 4, Svájc 3, Szerbia, Dánia, Görögország, Norvégia 2—2 millió.

Szappanos víz oly anyagokat tartalmaz, melyek a kerti pázsitra, zöldséges talajra s gyümölcsösre jó hatást gyakorolnak. Számos kártékony rovar tönkre tesz a szappanos víz és felold több rendbeli nehezen oldékony trágya anyagot. Télen a konyhakertbe vagy gyümölcsösbe minden hígítás nélkül öntözhető ki, azonban a nyári időben csakis ötszörös vízmennyiséggel hígítva szabad azt használni, akkor a vele kezelt növények a nyár folyamán üde és buja tenyészte jutalmazza fáradozásunkat.

Eladó állami ménék. A m. kir. állami ménék ménanyagának osztályozása, illetve selejtezése a következő napokon fog megtartatni egymint: Baján július 17-én Versecen július 19-én, Békéscsabán július 21-én, Debrecenben július 25-én, Szatmárnémetiben július 26-án. A ménteleposztályoknál, a jelzett napokon kislejteztet, tenyésztésre még használható ménék mindjárt a helyszínen el fognak adatni.

366. szám.
1913. végh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1912. évi 1815. P. számu végzése következtében Dr. Vermes Imre ujvidéki ügyvéd által képviselt Weiss Jakab javára 991 k. s jár. erejéig 1913. évi január hó 7-én foganatosított biztosítási végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1700 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 60 mm, szén, igás szekér, 1 fiakker, 2 ló, 1 kazal sséna stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a szabályai kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 8/4. számu végzése folytán 991 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi október hó 10. napjától járó 6% kamaatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 63 korona 85 fillérbíróilag már megállapított költségek erejéig az árverés alperes lakásán Csurogon leendő megtartására 1913. évi július hó 25-ik napjának délutáni 2 és fél órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Zsablyán, 1913. évi július hó 6-án.

Szaghmeiszter D.
kir. bir. végrehajtó.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Laptulajdonos az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

Árverés.

A felosztott Fischl és Grünfeld ujvidéki cég tulajdonát képező 6 drb. varrógép, 2 drb. üzlet stelage, 1 drb. pult, 3 drb. asztal, 1 drb. íróasztal, 15 drb. szék, 1 drb. cassa, 2 drb. vasaló, 1 drb. szárító kályha, továbbá különféle szerzőmókból álló 699 koronára becsült ingókat és üzletberendezést Fischl Hermann cégtag megbízása folytán 1913. évi július hó 28-án délután 3 órakor a Fischl és Grünfeld cég üzlethelyiségében (Rákóczi Ferenc-ut 34. sz.) nyilvános szóbeli árverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek eladom.

Kelt Ujvidéken, 1913. évi július hó 14-én.

Dr. VÁRNAY ERNŐ,
kir. közjegyző.

Eladó házak.

Kiszácsi-utca 34. sz ház és nagy kert, továbbá a **Damjanich-utca 14. számú ujonnan épült és adómentes bérház,** igen kedvező felvételek mellett jutányos áron eladók.

Bővebbet az **UJVIDÉKI NÉPBANK** igazgatójánál, Kossuth Lajos-utca 50. délelőtt 9—12.

20767. szám. kig. 1913.

Versenyárgyalási hirdetmény!

Ujvidék szab. kir. város tanácsa a limánon lévő gazdasági telepen létesítendő istálló és felügyelői lak

összes munkálatai

biztosítása céljából zárt írásbeli versenyárgyalást hirdet.

1) A versenyárgyalásban részt vehet minden magyar honos iparos, kinek a verseny tárgyát képező munkálatnak végzésére törvényes képesítése van.

2) Azok a pályázók, akik a városi tanácscsal üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat a vállalatnak telepe vagy lakása szerint illetékes keresk. és iparkamara bizonylatával igazolni.

3) A munkák elnyerői az 1907. évi III. t.-c. 13. és 14. §-aiban foglaltakat megtartani kötelesek.

4) A versenyben résztvenni kívánókat felhívjuk, hogy szabályszerűen kiállított „Ujvidék szab. kir. város tanácsának Ajánlat az ujvidéki városi gazdasági telepen létesítendő istálló, felügyelői lak, mentő és tűzoltó helyiség építésére“ feliratu, sértetlen borítékba helyezett, pecséttel lezárt és 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat legkésőbb 1913. évi augusztus hó 9. napján d. e. 10 óráig a város polgármesterénél (Városház I. em. 24. sz.) naponkint a hivatalos órák alatt adják be.

5) Ajánlat csakis eredeti ajánlati űrlapon tehető.

6) Ajánlattevők tartanak legkésőbb 1913. évi augusztus hó 8. napjának déli 12 óráig bánatpénz gyanánt az ajánlati végösszeg 5%-át készpénz vagy óvadékképes értékpapirokban, a városi pénztárnál elismervény ellenében letétbe helyezni. A letett bánatpénzről szóló letéti elismervény az ajánlathoz csatolandó.

7) A felsorolt kellékekkel nem bíró, vagy későn érkező ajánlatok tárgyalás alá nem vétetnek.

8) Ajánlat csak az összmunkára tehető.

9) Megjegyeztetik, hogy vállalkozónak feltétlen kötelezettéget kell vállaltarra, hogy a munkát a megbízástól számított 8 napon belül megkezdik és azt két hónap alatt befejezik.

10) Ajánlatok a városi tanács 1913. évi augusztus hó 9. napján d. e. 10 órakor nyilvános ülésén fognak felbontani.

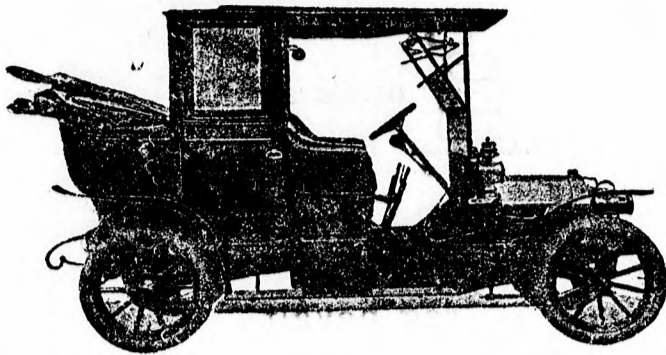
11) Az ajánlatok feletti döntésig, az az ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadott, ajánlata alapján végleges kötelezettségben marad.

12) A város fentartja azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok fölött szabadon választhasson, vagy hogy esetleg egyiket se fogadja el.

13) A versenyárgyalási hirdetmény, az „Általános feltételek“, a tervrajzok a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt (8 - 11-ig) megtekinthetők. Ajánlati űrlapok díjmentesen beszerezhetők.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa, 1913. évi július hó 12-én.

Dr. Demetrovits Vladimír
kir. tanácsos, polgármester.

Shoffeur-tanfolyam!

Aki CHOFFEURRÉ akarja magát kiképeztetni,
automobil műhelyemben
 rövid idő alatt ugy elméleti mint gyakorlati
 kiképzést nyer.
 A vizsga letételéért kezességet vállalok.
 A tanfolyam díja mérsékelt.
 Choffeur-állásokat közvetítek.

Störtz Mihály mechanikus Ujvidék, Petőfi-u. 98.
 TELEFON 328. Villamos megálló!

Momirovits P.

Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 27.
 (Stefanovits L. fia) házában.

ajánlja nagy választéku női, férfi és gyer-
 mek ruhák nyári ujdonságait, továbbá
 remek pongyola és blouse különlegességgel
 s minden e szakmába tartozó cikkeit.

Különösen felhívom a n. é. vevő kö-
 zönség figyelmét rendkívül előnyös áramra
 valamint pontos és előzékeny kiszolgálásra s
 a kiváló finom minőségekre, melyekkel a
 legkényesebb igényeket is minden tekintet-
 ben kielégíthetem, miért is kérem szíves
 pártfogását.

Eladó telek.

A Magyar-utca 94. számú, 1233 □-ól kiterje-
 désű üres házhely egészben, vagy parcellánként
 is, szabad kézből eladó. — Bővebbet az örmény
 plebánián Kossuth Lajos-utca 45. szám.

3969/1913. szám.

Hirdetmény.

A „Ferencz-csatorna r.-t.“ alulirt
 mérnöki hivatala ezennel közhírré teszi,
 hogy 1913. évi július hó 27-én, d. e. 10
 órakor a társulat partéri helyiségében
 Petróczön, a partórház felett jobboldalt
 fekvő

mészégető és lakház

nyilvános versenytárgyalás útján bérbe
 fog adatni.

Ezen hirdetmény útján felhivatnak
 mindazok, a kik ezen bérlet elnyerése
 végett ajánlatot tenni szándékoznak, hogy
 a fentebb kitézött napon és helyen sze-
 mélyesen, vagy kellőleg igazolt megha-
 talmazottjuk útján jelenjenek meg s
 ajánlatukat akár szóbelileg, akár írásbeli-
 leg nyujtsák be.

A versenytárgyalási feltételek, nem-
 különben a szerződés mellett megkö-
 tendő haszonbérletre vonatkozó feltételek
 a társulat mérnöki hivatalánál (Zombor,
 Flórián-utca 10. szám) az érdeklődők
 által betekintheők.

Zombor, 1913. július hó 14-én.

A mérnöki hivatal főnöke:

JOLÁNKAI s. k.
 főmérnök.

Egy leány

felvétetik elárusítónőnek

Bulics Testvérek

hentes üzletében,

Akik a magyar, szerb és

német nyelvben jártasok,

előnyben részesülnek :-:

PILSNERI URQUELL (ősforrás)

A világnak ez a leghíresebb söre nagy
 palackokban, naponkint frissen töltve, á 40 fil.
 sörraktáromban (Uzspenszka-utca 5.) kapható.

Pilsneri Urquell poharaként Ujvidéken
 csakis Obernik József pilsneri sörcsarnokában
 és Zurkovic György „Fehér hajó“ vendéglő-
 jében mérnek. Palackokban kapható ELITE
 kávéházban és Kuborczy M. cukrászdájában.

Péterváradon csak Helleis Józsefnél kap-
 ható Urquell.

Mélykut-vizből készült műjeget is igen
 olcsó áron naponkint házhoz szállítok.

BAUER GYULA, sörnagykereskedése és jeggyára.

Nagy raktár perzsa és smyrna szőnyegekben.

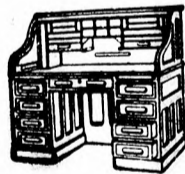
Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

GROSZ és KRAUSZ

BUTOR- és SZŐNYEGNAGYÁRÚHÁZA

UJVIDÉK.

TELEFON 24.

Allandó nagy raktár:

Mennyasszonyi kelengyékben,
 függönyökben,
 ággyterítőkben,
 szőnyegekben stb. stb.

TELEFON 24.

Kitűnő jégszekrények.

Gyermekkosci különlegességek:

Elsőrangú kerékpárok.

A Neuschlosz-féle Nasici Tanningyár és Gőzfűrészt R.-T.

ajánlja

Susine - Gjurgjenováci

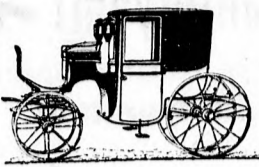
parkettgyárában kizárólag kitűnő minőségű szla-
 voniai tölgyfából készült

PARKETTÁIT

a legalacsonyabb napi áron. — Közlebbi
 felvilágosítással szolgál a központi iroda

BUDAPEST, VI., Andrassy-út 19. szám.

Telefon 134.

Artyégek ingyen és bémertve.

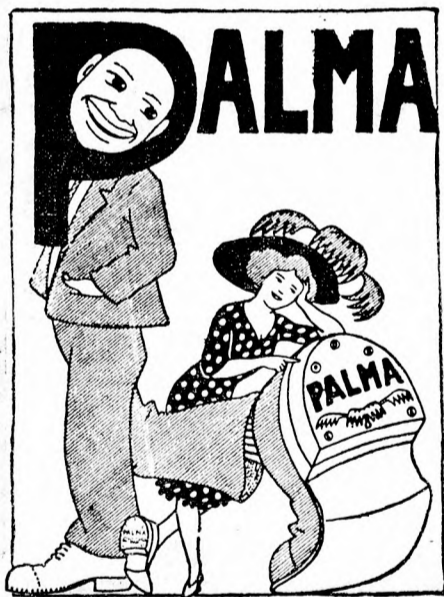
Első délmagyarországi kocsigyár.
Reich Mátvás és Lebherz Károly
UJVIDÉK, (Limán)

Luxus-hintók, üzleti és gazdasági kocsik, mentő- és halottas kocsik, omnibuszok és luxus-szánkok, a legegyszerűbbtől a legfinomabb ki-
:: vitelig, állandóan készletben. ::

Két udvari lakás

2—2 szobával, konyha, éléskamra és a többi mellékhelyiségekkel együtt kiadó.
Bővebbet a háztulajdonosnál.

Ivkovics Miklós, Duna-utca 10.

DALMA

Wachtl Imre
elsőrangú modern és villamoserőre berendezett fehér, barna és rozskenyér

sütődéjét

valamint liszt, dara, élesztő és sókereskedését a t. fogyasztó közönség b. figyelmébe ajánlja.

Petőfi-utca 8. sz.
TELEFON 350. TELEFON 350.

Csak a

kávédarálóval

valódi

a közismert és

rég bevált

:Franck: kávé-pótlék.

Tisztelt Háziasszony!

Saját érdekében kérjük, ne fogadjon el oly ládikát és csomagot, melyen rajta nincs

„a kávédaráló“

mint a valódiság biztosítóka.

Köszönettel szives figyelmességeért, a csomagolásaink sok részről való, oly annyira meglepésztő utánzatai iránt, vagyunk

Kassa.

Franck Henrik Fiai

numuan mg. Y 1406, 10: 91. 7

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MAGNÁS

CIPŐKRÉM

Minősége kitünő
puhit, tisztít,
fényesít.

Gyártja **HERCZEG és GEIGER**
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

Nyomatott »Gutenbergnyomda« Ujvidék.

Az
ken ép
panaszok
azonban
a főváro
általában
Ujvidéke
mit kapu
rendesen
szállítat
való kes
nem leh
tenni s t
hogy m
maradt,
igazán t
retekkel,
Mo

tollunk
mivel eg
tudunk
is üdvö
elérni.
szivlelés
melynek
viszony
mint U
születke
dot és e
tozást e
drágasá

A
körlevel
ottani
hiába p
tóság k
alom g
merésze
lést. A
ugyanis
életmze
hogy a
ellen k
gyasztó

A
volt a
vetkeze
idézett
kofák
le ára
követke
K
amelye
déken
itt sem
Ujvidék
ságnak
s ha
mészár